

ปฏิบัติการรักษาสันติภาพของไทยในติมอร์ตะวันออก ค.ศ.1997-2001

ว่าที่ นาวาตรี หัสไชยญ์ มั่งคั่ง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2547

ISBN 974-53-1736-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

122211317

PEACEKEEPING OPERATIONS OF THAILAND IN EAST TIMOR DURING 1997-2001

Acting Lieutenant Commander Hassachai Mangkang, RTN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in International Relations

Department of International Relations

Faculty of Political Science

Chulalongkorn University Academic Year 2004

ISBN 974-53-1736-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปฏิบัติการรักษาสันติภาพของไทยในติมอร์ตะวันออก-ค.ศ.1997-2001

โดย

ว่าที่ นาวาตรี หัสไชยญ์ มั่งคั่ง

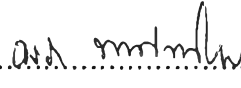
สาขาวิชา

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

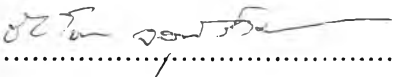
อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรชาติ บำรุงสุข

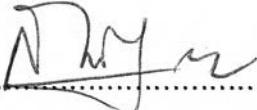
คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะรัฐศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.อมรา พงศาพิชญ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยโชค จุลศิริวงศ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรชาติ บำรุงสุข)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมพงศ์ ชูมาก)

หัสไชยญ์ มั่งคั่ง : ปฏิบัติการรักษาสันติภาพของไทยในติมอร์ตะวันออก ค.ศ.1997-2001.

(PEACEKEEPING OPERATIONS OF THAILAND IN EAST TIMOR DURING 1997-2001)

อ. ที่ปรึกษา : รศ.ดร.สุรชาติ บำรุงสุข, 102 หน้า. ISBN 947-53-1736-5.

วิทยานิพนธ์นี้ ศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดนโยบายของไทยในการส่งกำลังพลเพื่อร่วมปฏิบัติการรักษาสันติภาพกับกองกำลังนานาชาติในติมอร์ตะวันออก หรือ อินเตอร์เฟต

การศึกษาพบว่า การตัดสินใจส่งกำลังทหารไปรักษาสันติภาพในติมอร์ตะวันออก เป็นไปเพื่อเพิ่มพูนสถานะของประเทศ และส่งเสริมบทบาทของผู้นำรัฐบาลของไทยในเวทีระหว่างประเทศ และยังพบอีกว่า การมีส่วนร่วมในอินเตอร์เฟต ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยกับกลุ่มประเทศตะวันตก จากการศึกษาได้ให้ความช่วยเหลือทางมนุษยธรรมและส่งเสริมประชาธิปไตย อาจกล่าวได้ว่าปฏิบัติการรักษาสันติภาพของไทยในติมอร์ตะวันออกนั้น เป็นภารกิจที่ประสบความสำเร็จอย่างยิ่งสำหรับกองทัพไทย และสุดท้าย การศึกษาได้พิสูจน์ว่า ปัจจัยภายใน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัจจัยทางด้านผู้นำรัฐบาล และปัจจัยภายนอก ซึ่งได้แก่ การสนับสนุนการแทรกแซงทางมนุษยธรรมในกรอบของสหประชาชาติ ยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญเท่าเทียมกันสำหรับการตัดสินใจของรัฐบาลไทยในครั้งนี้

ภาควิชา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ลายมือชื่อนิติ.....
สาขาวิชา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา 2547 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

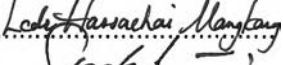
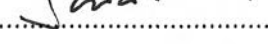
4581196224 : MAJOR INTERNATIONAL RELATIONS

KEY WORD: PEACEKEEPING / EAST TIMOR / THAI FOREIGN POLICY

HASSACHAI MANGKANG : PEACEKEEPING OPERATIONS OF THAILAND IN EAST TIMOR DURING 1997-2001. THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF.SURACHART BAMRUNGSUK, PH.D., 102 pp. ISBN 974-53-1736-5.

This thesis is to study factors bringing about the Thai government's policy to deploy troops to join the peacekeeping operations mission in East Timor, known as the International Force in East Timor (INTERFET). The thesis framework utilized as theory is the decision-making approach developed by Richard C.Snyder, H.W.Bruck, and Burton Sapin.

The study found that the decision to deploy Thai soldiers to East Timor was to raise the country's reputation and the Thai leaders' roles in international affairs. The study also found that participation in INTERFET helped create good confidence between Thailand and the Western countries. By means of giving humanitarian aid and promoting democracy, peacekeeping operations in East Timor was one of the most successful missions for the Royal Thai Armed Forces. Eventually, the study has proven that the internal factors especially the Thai leaders ambition and the external factors, namely, the international supporting for humanitarian intervention in the framework of the United Nations were equally important for the Thai Government's decision.

Department International Relations	Student's signature.....	
Field of study International Relations	Advisor's signature.....	
Academic year 2004	Co-advisor's signature.....	

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุรชาติ บำรุงสุข อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้สละเวลาอันมีค่าจากภารกิจซึ่งมีอยู่อย่างมากมาย ด้วยการให้ความรู้ ชี้แนะแนวทางในการวาง โครงการการศึกษา และวิธีการเขียนวิทยานิพนธ์ ตลอดจนคำแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ในที่สุด

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ ชูมาก กรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ที่ได้ชี้แนะแนวทางการค้นหาข้อมูลเพื่อสนับสนุนการเขียนวิทยานิพนธ์ และได้ให้ความรู้เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศในช่วงก่อนการเขียนวิทยานิพนธ์ รวมทั้ง ต้องขอกราบ ขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยโชค จุลศิริวงศ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งให้ความรู้ในเรื่องนโยบายต่างประเทศของไทยด้วย

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ ที่เป็นห่วง และเป็นผู้ให้กำลังใจในการเขียน วิทยานิพนธ์มาโดยตลอด

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
การทบทวนวรรณกรรม.....	8
กรอบการวิเคราะห์.....	12
สมมติฐานของการศึกษา.....	17
ขอบเขตของการศึกษา.....	17
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	17
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	17
วิธีที่ใช้ในการศึกษา.....	18
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	18
เนื้อหาการศึกษา.....	18
บทที่ 2 นโยบายต่างประเทศของไทยสมัยรัฐบาลของนายชวน หลีกภัย สมัยที่ 2.....	19
นโยบายความเกี่ยวพันอย่างยืดหยุ่น และนโยบายการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์.....	20
การดำเนินนโยบายต่างประเทศ.....	24
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนโยบายต่างประเทศ.....	27
ปัจจัยภายนอก.....	29
ปัจจัยภายใน.....	32
บทที่ 3 ปฏิบัติการรักษาสันติภาพของไทยในติมอร์ตะวันออก.....	37
ภูมิหลังของติมอร์ตะวันออก.....	38
การจัดกองกำลังนานาชาติในติมอร์ตะวันออก.....	44
ภารกิจและผลการปฏิบัติงานในช่วง INTERFET.....	50
สรุป.....	58

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4	ปัจจัยการส่งทหารเพื่อปฏิบัติการรักษาสันติภาพในติมอร์ตะวันออก.....	60
	ปัจจัยภายใน (Internal Settings)	60
	ปัจจัยภายนอก (External Settings)	69
	สังเคราะห์ปัจจัยหลักและปัจจัยเสริม.....	74
บทที่ 5	บทสรุปและวิเคราะห์.....	77
	รายการอ้างอิง.....	84
	ภาคผนวก.....	91
	ผนวก ก. มติของสหประชาชาติที่เกี่ยวข้อง.....	92
	ผนวก ข. ลำดับเหตุการณ์ที่สำคัญ.....	99
	ผนวก ค. มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง.....	100
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	102

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ

หน้า

ภาพที่ 1 แผนที่ติมอร์ตะวันออก.....40